

היינט פארמאגט

№ 274 Łódź, Środa, 28 Listopada 1934 r. צוועלפטער יאהרגאנג לאדז, מיטוואך, כא כסלו תרצ"ה № 274
A dres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71 פערטראווער 21, טעל. 224-71. — 224-71

געגען נאצי-דייטשלאנד גרויסע אינטערנאצ. באיהאט-קאנפערענץ אנטייל פון גייסטליכע פראפעסיאנעלע ארגאניזאציעס און אינטערנא- ציאנאלע פעראייניגונגען. — שארפע רעדעס געגען דעם היטלער-לאנד געשאפען אן איבערפארטיאישען וועלט-ראט צו קעמפען מיט'ן איצטיגען רעזשים

היינט וואהלען פון א פרעזידענט
אין דאנציג

ד-נ-צ-י, 27 (ספ. טעל.)
די יאנגע פון פאליקסטאג, אויף וועלכער
ס'וועט אויסגעוועהלט ווערען א נייער פרעזידענט
פון סענאט אויסן ארט פון ד"ר ראזשנינג, איז בע-
שטימט געווארען אויף מארגען, מ'רעכענט, אז
אלס פרעזידענט וועט געוועהלט ווערען דער ביי-
אישטיגער וויצע-פרעזידענט גריינער.

אנטי-טשעכישע דעמאנסטרא-
ציעס אין וויען און בערלין

וו-ע-י, 27 (ספ. טעל.)
היינט זענען אין וויען פארגעקומען אנטי-
טשעכישע דעמאנסטראציעס צוליב דעם כלומרש-
טען בעלידיגען דעם דייטשען אוניווערזיטעט אין
פראג.

די דייטשע נאציאנאליסטען האבען דעמא-
לירט די לאקאלע פון די טשעכאסלאווישע צייטונג-
גען: "דער טאג", "די שטארק", "נייע פרייע
פרעסע", נאכדעם ווינער טאגבעטלעך און נאכדעם
ווינער זשורנאל.

אויפגעריסען א מיטינג
וועגען יודישען וועלט-קאנגרעס
קאמיניסטען האבען אויסגעריסען א מיטינג
וועגען יודישען וועלט-קאנגרעס. דער הייפט-רעדער
אויף דעם מיטינג איז געווען הרב גוראק.

ענגלישער אויסערוי-מיניסטער
האט לאנפעריס
מיטן יונאסלאווישען רענענט וועגען
דער פרעסענציע צו אונגארן

ל-נ-ד-א, 27 (ספ. טעל.)
דער אויסערוי-מיניסטער סיימאן האט נעכטען
געזאגט א געשפרעך מיטן יוגאסלאווישען רענענט
פאועל. וועלכער איז געקומען צו דער קעניגליכער
חתונה קיין לאנדאן. דאס געשפרעך איז געקומען
נאך א זיצונג פון מיניסטער-ראט, אויף וועלכען
מ'איז ארויסגעפערט געווארען דער אנגאריש-
יוגאסלאווישער קאנפליקט.

די ענגלישע רעגירונג האלט, אז די פראנצ-
דארף דורך דער פאלקס-ליגע אפגעלעגט ווערען
ביז יאנואר.

קאמיסאר אין דער ווארשאווער
פערזיכערונגס-געזעלשאפט

וו-א-ש-א, 27 (טעלעפאניש)
דער מלוכהשער פערזיכערונגס קאנטראל-
אמט האט בעשטימט א קאמיסאר אין דער וואר-
שאווער פערזיכערונגס-געזעלשאפט. אלס קאמיסאר
איז בעשטימט געווארן ד"ר זדזשיסלאוו שימאנסקי.
ס'וועט אדורכגעפיהרט ווערען א רעוויזיע אין די
ביכער און רעכנונגען, די אקטע איז געווענדעט
געגען דעם וויצע פאדזשער פון דער געזעלשאפט
איינהאן.

ברוסאל געטרעטען מיט די פיס פון נאצי-דייטש-
לאנד.
א זעהר אינטערעסאנטע רעדע האט געהאל-
טען דער פאריזער פון מוסאטעאנעלען אינטער-
נאציאנאל וואלטר סיסטעין. אין זיין רעדע האט
ער אנטדעקט געווארען, אז די איינציגע מעגליכ-
קייט פון קאמף מיט דעם איצטיגען רעזשים אין
דייטשלאנד, איז דער ווייטשטאפליכער באקאמט.
ס'איז צו צוהארטען, האט דער רעדער געזאגט —
אז דעם קומענדיגען פרייהייט 1935 מוזען אין
דייטשלאנד פאקומען צושיינענדיגע ענדערונגען
אין איצטיגען רעזשים.
ס'זענען אנגענומען געווארען 5 רעזאליציעס
פון פרייזשפילען און ארגאניזאציעלען כאראק-
טער. די ערשטע רעזאליציע וועט ס'זאגן צו שט-
פען א וועלטליכען איבערפארטיאישען קאנטרא-
נאצישען ראט. די דאנען קארפערשטע וועט הא-
בען די אויפגעבאט צו פערשטארקען די ווירט-
שאפטליכע סאנאציעס געגען נאצי-דייטשלאנד אזוי
לאנג ביז ס'וועט נישט געענדערט ווערען דער
איצטיגער רעזשים און צוריקשטעלען אין די רעכט
אלע אונטערדיקטע טיילען פון דער בעפעלקע-
רונג.

אין רעזאליציע נעמט ארום ספעציעל די
רדימות אויף יודען, און ס'וועט געפאדערט אפצו-
שאפען אלע גענעראציעס געגען יודען.
דער געפאלטער ראט בעקומט אין זיין

יודישע סטודענט אקאדעמיע דעם לאהאד פון דער ווארשאווער קהילה

זיי האבען פערלאנגט איינצואהלען שכו-לימוד פאר 100 ארימע סטודענטען
500 סטודענטען פערבליבען א גאנצע נאכט אין לאהאד פון קהילה

ווארשע, 27 (טעלעפאניש) פון אונזער קא-
רעספאנדענט) אין צוואנציגסטע דערמיט, וואס 100
יודישע סטודענטען זענען געווארען אויסגעשלאסען
צו ווערען פון אונזערע וועטע, צוליבן נישט בעצא-
לען דעם שכו-לימוד, האט די ווארשאווער קהילה
געזאגט בעשטימט אויף דעם צווייטן 1500 זל. ד.
זל. 1 זל. 50 גראטען פאר א סטודענט, בעה-
ס'איז נאכדעם פאר יעדע איינציגע עטליכע צעהר-
דליג זאגטעס.

היינט זענען 500 יודישע סטודענטען געק-
מען אין דער קהילה, פערנומען אלע איינגע-
געלאזטע און יענע וואס קען ערשט געשעהן מארגען.
דעם גאנצען בלייבט ס'וועט קהילה. די סטודענטען
האבען ערקלערט, אז זיי וועלען פרייער נישט פער-
לאזען די קהילה ביז זיי וועלען נישט בעקומען די
גאנצע סומע, וועלכע ס'איז נאכדעם איינגעזאגטען
פאר די סטודענטען.

פרייעס מאויר האט ערקלערט, אז ער דארף
וועגען דעם רופען א ספעציעלע יענע פון דער
פערזאנלעכע און דאס קען ערשט געשעהן מארגען.
די סטודענטען האבען אויפן ארט אויסגעקליבען
א קאמפלימענט וועלכע וואלט פארגעשריטען די איי-
געזונגען צו די פערזאנלעכע מיטגלידער, אז די
יענע וואס זאלן קענען פארקומען אין זעלבען טאג,
ווייל מארגען מוז מען שוין איינצואהלען אין אנטי-
העזיטעט.

זיצונג פון דער קהילה-פערזאנלעכע. די סטודענטען
האבען נישט געוואלט פערלאזען דעם לאקאל ביז נאך
דער זיצונג. די האבען נאך געפרייט דעם וועגנעס-
זאל, אויף דער זיצונג איז געשלאסען געווארען צו
בעשטימען 5000 זל. די סטודענטען זענען נישט
איינגעגאנגען אויף דער סומע און נישט פערלאזען
דעם קהילה-לאקאל.

די 500 סטודענטען זענען א גאנצע נאכט גע-
בליבען אין דער קהילה. ס'איז אנגעקומען א גרויסע

לאנדאן, 27 (ספ. טעל.)
דאס איינציגע געשפרעך פון טאג איז איצט
אין ענגלאנד, די חתונה פון ענגלישען פרייז מיט
דער גריכישער פרינצעסין מאריא. גאנץ לאנדאן
איז אויסגעפערט און העקאדירט. אלע הייזער זע-
נען בעצירט מיט גרינס און בלומען.
נעכטען האט דאס ענגלישע קעניגליכע פאר-
אויסגעגעבען א גרויסען באנקעט. אין דעם בא-
נקעט האבען אנטיילגענומען דער נארוועגישער קע-
ניג

ניג, גענ. גריכישער קעניג, דער יוגאסלאווישער
קעניג, פירשט ציריל, דער האלענדישער פרייז, דער
דענישער פרייז, העסישער פרייז און אלע מיט-
גלידער פון ענגלישען קעניגליכען הויז. צום מאטאג
איז גענוצט געווארען א סערוויס פון עכטען גאלד
אין דער ווערט פון צוויי מיליאן פונט שטערלינג.
דאס איז דער טייערסטער טערוויס אויף דער וועלט,
וועלכער שטאמט פון די צייטען פון קעניג געווארען
האט פריימען.

איבערסטעלירונג זאל זיין אפזעלכע, אז אין דער
צוקונפט זאלען מעהר נישט קאנען פארקומען
דעמיינע מיטפערשטענדנישן, אז קיין שום מא-
סשונג זאל נישט צווציען די אונפערשטעהמקייט
איינצוויקלען זינע פשוטים אין דער אנטוועקלונג.

מיר קאנען אלעז נישט ארויסשטעלען קיין שום
קאנקרעטע פראיעקטן בנוגע דעם, ווי אזוי
איבערסטילירט ווערן דאס אָנטיסע-
מיטישע פראגראם און לאַנגנען. מיר קאנען בלייבן
אויסדריקען דעם וואונט און די האַפנונג, אז די

דער באגריף פון מאטעריאל האט מיט זיינע
מעשה'ס אפגעווארפן א שרעק אויף הונדערטער
דורשער און שפעט, וואכענלאנג האט זיך פארגע-
האלטן נאך איהם. מ'האט איהם בעלאגערט פון
אלע זייטן. אין לעצטן מאמענט איז ער פסיכיש
איינגעבראכען, געווארען און האט נישט געוואלט
מען זאל איהם דערשיסן.

אז איינציגער שוואכער מאַמענט וואָלט
נאָר נישט צושטערט דעם שאַטען פון זיין באַנ-
דעטשער גרויסקייט. אָבער נאָך נישט זייענדיג גע-
אָנגען, נאָך זייענדיג פריי און אַקטיוו, האָט ער
אָפּגעשטען צו ראַטעווען זיין לעבען סאָר יעדען
זייט און האָט סאָר זיך אַליין געשאַפּען אַ שריפט-
זיכען אַלייב אויף אַ ווייטען בויגען מאַפיר, קאָלי-
ראַפּיש געשריבען :

געזעהרעסע מיניסטעריום, האָט ער אייגענע
זייענע אויפ'ן שטיקל פאפיר, וואָס ר' האָט גע-
רעדענע ביי זיך אויף דער ברוסט, איך בערעבענע
דאָ בלוז יודען און דאָס איז דאָ, דאָכט זיך
ישט קיין חטא! אייביגענס, צי לוינט זיך צוליב
דאָ אַזעלכע פיינטע אױסצוגעבען קאַלעסאַלע
נעמען אויף געקאָנען מיך און מיר מאַכען די
אַלייני?

אזוי האט געשריבען אט דער באנדיט
ישט אָגעבענדיג זיך קיין חשבון, אז ער נעמט
פ זיין אייגענעם גלאַנץ און אז זיך גופא וועט
ר גארישט העלפן. ער וואָלט דאָך געדארפט
יטען, אז קיין שום בעריכט אין דער וועלט
וואָרען אַ דייטשער! וועט זיין אַרגומענט גישט
בערקענען ספּר טרעפליך, בפרט, אז דער אַרגו-
ענט איז אַ סאָלשער, ווייל אַ חזק יודען האָט
אָטשונא אַיפֿן געוויסען אַ בעדייטענדע צאָהל
ייִטליכע קרבנות, צווישען זיי אַפילו עטליכע
חיים.

צי האט מען שוין ווירקליך געמיינט, אז עס
 וועט קען מען אויספירן דעם הלכה פונטסטעם-
 וועג? נאך נישט געווען קיין פונטסטעם אין דער
 צעלט (סידען אין דייטשלאנד!) וואס זאל די
 דעם-העבענע לעווען דורך אריינברענגען זיך ביי-
 זעכן מיט א רעוואלוציע אין האנד און רוהיגע
 יוער און מארגענען שטעלענדיגע יודען!

מאטשונג דארף נעהמען אין זאט, אז אנט-
מיטיום איז א פאליטישע בעוועגונג, וועלכע וויל
יודען פערזענלעך אויף בער אפלינדער אופן, א
שיינער דרך אויסהונגערען! און קיין שום אנט-
מיט, וואס פערמאגט אפשיפל זעלבסטערהער, טוט
ישן זיין זאך אינדיהיידעל, איג אויף איג מיט'ן
דעם קרבן, אזוי, אז מ'זאל קענען זעהן דעם
זעלבעהעבן ווערען דעם, וואס הונגערט אויס
דעם, וואס ווערט אויסגעהונגערט.

לויטן אנטשעמיטשען פראגראם דארף מען
יידען אויסהונגערן מאסענווייז און אַנאָנים,
כטייער אונטער עפעס אַ פסעוודאָנים אָדער טון
עפס אַ נאַציאָנאַלען אירעזאָל, אָדער פון עפעס
מלוכה-אינסטרעס, פרי קיין שום יוד זאל נישט
גאָן געבן דירעקט אַ קוק אין די אויגען דעם,
און טוט אַ די ארעסט:

מאטשונג, דער פשוטער פויער, מערשטינס
נישט, ווייזט אויס, לחלומין אויף פאלטיקן. די
טיטעמטען העבען מיט איהם נישט קיין שום
ממנואמעס און 5 פאר זיין אינדיווידועלער אידע=
אָגיע וואס ער אינדיווידועל בעשטראָפּט וואס=
זיין פארט נאָך, אז ער האט נעמאָרדעוועט נישט
זיין אידען.

מאטשטאגאָן וועט אַלדזש נישט העלפֿען זיין
אָפֿטקע שכל און יענער געוונדער אינסטיטוט,
דאָנק וועלכער יעדע פּרינציפּיאַלע בעשעפֿטיגונג
האט אַרײַם, וואָס זי דאַרף זוכען איהר רע-
גאַ.

אָבער די אַנטיסעמיטען פון אַפֿערליי מינים
לעבן געדאַרפט אַ טראַכט טון, ווי אזוי זאָלען
זייערע אַיבערזענדערשען זייערע פּראָגראַמען און
זונגען, כדי אין דער צוקונפֿט זאָלען זיי נישט
אָנגעבראכט ווערען דורך אַפּעלכע לייט ווי
טאָטוואַג, זיי טארען נישט דערלאָזען צו
עלכע מיטעווערטענדיגעס, סוף כל סוף קאָען
ערלעכע צושטייגונגען נישט זיין אָנגענומען, אַז
פּאָליטישער פּאַרטיי פון אַנצעהליכען פּערזענעס,
קסם ווי ס'וועלט נישט אָנגענומען געווען אַ
לעבן שייך-פּאַרטיקאַנט, ווען אויף זיין אינדר-
זייער אַידעאָלאָגיע וואָלט אָנגעהויבן זיך פּער-
זאָלען אַ ליבדע שטעטלעך.

אויסגלייבן פאר אונזערע מיטלען פארשטייט זיך אויסגעצאלט ווערן דורך די צוואנגסמאכטע קאפיטאל-קלאסע.

בצאנאָנאָליטעטעפֿן גאטעפֿן איז לחלוטין נישט געפֿעל.
די קליינע פעקערלעך זענען איצט צוהערדען פון
ייער גורל און קאָנע און זענען ווייט פון יעדע
סעפֿאָראַטיסטישע שטערבונגען. ביי די גרעסערע
פֿעקער איז דער „אינטעליגענטער“ אָדער „בורזשואַ-
פֿאָרע“ בצאנאָנאָליזם פֿורשטענדיג ליקווידירט, ווי-
לער דער „פֿעקלס“ בצאנאָנאָליזם איז גאָר נישט
אויפגעשטאַנען און קאָן ערשט אויפקומען גאָר
קלענע פֿראַגעס און אויב ער וועט אויפשטאָן,
קאָן עס זיין נישט אויפֿן פֿסיכישען באַדען, גאָר
ניכער אויפֿן ווירטשאַפֿטליכען. אויף די נאָעמסטע
אָהערצן דאָרף מען דעם דאָזיגען וואַלפֿיש האַלטען
באַר אינגאנצען סטאַביליזירט. ער איז אונזעהיג
צו ברענגען, וועלכע ס'איז נישט בעדייטענדע אויפֿ
רייסלונגען.

דער וואלפיש פון דער אינדוסטריע זעהט
 יאסערליך אויס זעהר מעכטיג. סיי אין הינזיכט
 פון די ארבייטס-בעדינגונגען, סיי אין הלכות פרא-
 דוקציע זעהט מען אַן אונאויסהערליכע בעסערונג,
 נגה א קליינע. עס קומט פאַר אַ ריזיגע אַרבייט.
 אַנדער זאך איז, וואָס צוליב דער דאָזיגער אַר-
 בייט וועט מען שוין אין עטליכע יאָהר אַרום שוין
 ענליכן די אינזטיגע אינסטאַנציעס, ווייל צוליב
 די צוואַנציגטע טעמפּעראַטור וועלען זיי פערברייט
 ווערען.

אָבער, דער וואַלפיש פֿון דער סאַויעטישער
אינדוסטריע... האָט זיין זעהר עמפֿינדליכע שווערע

דער מאַסקווער קאַרעספּאָנדענט פון דער
נאָמענט פּאָליטישע אַטמאָספּעראַ האָט צום צווייטען
מאָל געמאַכט אַ ריזע אַיבערן סאָויעטען-לאַנד
און אין זיין לעצטער קאַרעספּאָנדענץ מאַכט ער אַ
זאָך העל פון זיינע בעראַטונגען. די ווירטשאַפּט
און אינטיגען רוסלאַנד שטעלט זיך איהם פאַר ווי
זי וואָלט לויט דער לענדער גערוהט אויף דריי
וואַלטיש, פון דער שטאַנדער האַטגיט פון די וואַל-
טישען אַנזעלענגען די פעסטקייט און די ווי-
טאָריגע ענטוויקלונג פון נאָמענט רעזשים. אַט די
סאָלדאָט וואָנען פּס: די נאָציאָנאַלעטען-פּראָצע, די
גנדיסטרי און די אַנאָר-האַנגע.

אָטמאָר שרייבט, אַז ער האָט בערלין אָפּהאַפּט פֿון 6200 קילאָמעטער און האָט פֿון דער אָנהאַנג אָפּגערווירט אַט די אַלע דריי וואָלפֿיש. ער האָט געזעהן די ריווע אױטאָ-אַפּריק אין אַרקי (אַמאַל ניושני נאָוואַראַד). די טראַנספֿאָר-אַפּריק אין סטאַלינגראַד, די סאַפּריק פֿון לאַנד-יירטשאַפּטליכע מאַשינען אין ראַסאַוו-דאָן. דאָס אַינציקע אַינציקע פֿראַבליע האָט ער געקענט לער-ען אױף די דייטשען אין דער וואָלגע, אױף צאָן-אָוואָז, קריס, אוקראַינע א.א.וו.

אלוה דאס פראבלעם פון די נאציאנאליסטישע
פון די ווירקליכקייט, וועלכע ער האט שטודירט
אין זיין ערשטע ריזע איבערן פערבאנד און בעת
מר צווייטער, האט איהם בצווייטן, אז די מעג-
ליכקייט דער פערבאנד זאל פלאצטן אויף די

א חתונה איז ענגלאנד

משפט געוואָרען דורך אַ ספעציעלען קריגס-
עריכט.

אלענעפֿלעס האט נישט דער מאַנאַך וואָס
 זי זאָגט אין די אַלע זאַכען. דאָס געריכט פֿער-
 שטעט און חוצן געריכט, ציווילען און מיליטערי-
 זען. האָט קיינער נישט קיין דעה. פֿאַסירט פֿאַמאָד,
 וו מען געפֿינט אַזויס נייע פֿאַקטען, עס בעוווייזן
 זיך נייע ערות. דאָן איז מעגליך, מען זאָל בע-
 ייען דעם גענצען פֿראַצעס. אָבער ווען דאָס
 וועמט - האָט עס נישט קיין שום שייכות צום
 עניג. עס איז אין פֿולען זין פֿון וואָרם - גע-
 פֿילד.

הייסט עס, אז די חתונות וועט געפרוועט
ערען מיט גרויס פארנאד און צערעמאניעל אין
ער הויפט-קאטעדראל פון וועסטמינסטער. עס גייט
ען זיך שוין בעצייטענס די-ינעניג, וואס האבען
ערבינדונגען מיט די צוויי משפחות, מיט דער
זיכער געזעלשאפט, מיט אויסלעזנישער און
יגעוועניגסטער פאליטיק. אבער דאס הייסט נישט,
זעס וועט אנגעהערן וועלכע-נישט-אין פאליטישן
דער געריכטער פראקטער. קיין פראקט-
איינעם וועלכען נישט ארויסגעזעצן ווערען, קיין
מנעסטע איר נישט. קיין שום ענדערונג אין
עבען פון פאלק וועט נישט געשעהען. דאס איז
איסגעשלאסען. דער קעניג איז טאקע דער, ער-
טער דזשענטלמען" אין לאנד, ער האט אבער
שט קיין שום מאכט. זיין זעהנ'ס חתונה וועט
עהרגישט אויסווערען אביסאל דעם עולם. גע-
עסטען וועלכען געשמאק לייען און די אייגענליכע
עצ געסט וועלכען זיך שפירען נישט שלעכט אויף
זיך שמחה.

דער חתן, פרינץ דזשארדזש, טוט דאס וואס
האט בעסטען זיין שוועסטער, פרינצעסין מערי,
איהר חתונה. ער האט געלאזט וויסען דורך די
טייטונגען, אז ווער עס הייסט מיט זיין נאמען און
פריערען זיין שמה זאל שטענען וויפיל
אלט ער וויל פאר אריבער קינדער. און נעלד וועט
גלעפן אין די טויזענדער, גיטש נאך ווייל עס איז
צדקה-זאך. נאך פשוט - ווייל די ענגלענדער
לעבן די קעניגליכע דערפאר ליב, טראצדעם
אמער טאקע דערפאר וואס מען לאנגע יארען
אט מען צוגענומען ביי זיי די מאכט.

האנא ב—

(קארעספאנדענץ פון לאנדאן)

וויסער בעל-שמהה פראקלאמירט נישט קיין אַמ-
 עטטיזם, איז נישט פאר אלע ארעסטירטע, איז
 עניגסטענס פאר פאליטישע! איך האָב געפרובט
 מיט אלע מיטלען איהם געבען צו פערשטיין, אז
 וויסטענס איז נישטאָ און ס'איז קיינמאל נישט גע-
 רען אזא סיסטעם, וואָס מען רופט: אַמנעסטיע,
 חוץ בשעת עס ווערט פערעריגט אַ מלחמה;
 ווייטענס, האָט דער ענגלישער עניג קיין שוין
 אַכט נישט, פֿר קען זיך נישט אַרומנישען נישט
 פֿאליטישע זאַכען, נישט אין קרימינעלע; דרי-
 טענס, איז אַז ענגלאַנד נישט אַנערקענט דער מלח-
 מאַלישע אַרעסטירטע, ווען עס פאָסירט, אז מען
 רעסטירט עמיצער פֿאַר פאליטישע חטאים, קומט
 זינס, אז ער האָט גערופֿען צו שטערען די רוח,
 ד קריגען, שלאָגען, אָדער געהעפֿט די זעלנער
 אַ ברעכען ווער שוועה, שטאַנדיש ווערט שווער
 עשטאַפֿט, אָס מיט שוויט, מלחמה-אייט האָט
 ען עמליכע שפּיאַנען פערמאשט צום טויט, אַג-
 ערע - צו לאַנגע אַהערען טורמע, דאָ נישט לאַנג
 אַס מען אַנפֿאַהיר פערמאשט צו ווערן יאָהר
 אַויסזאָגען, מיליטערישע סולד, ווען איז גע-

דעם 20סטן נאוועמבער, פיינען מיר' אין
אנדאן א נאר גרויסאמיגע חתונה צווישען דעם
ענינס דריטען וזהו, דזשארדזש און פרינצעסין
אריינא נאריכענלאנד. די ווייס, אז איך דער-
פאר דא נישט קיין נייצס. איך גאנצע וועלט ווייס
זין אז העכערע פאליטיקער און קעזעלפאסליק
נגעוועהענע זייט ריכטען זיך שוין דאנא אויף דעם
אויגען הודש, מיין צוועק איז קלאר צו מאכען
זיך ווי ווייט דער פאל שפילט נישט קיין שום
פאלע אין דעם טאגטעגליכען לעבען פון פאלק.
זיך דעם וואס מוזן האט וועגען וואס צו רעדען.
זיך וואלט קינמאל נישט געטראכט וועגען שריי-
בן אנארטיקעל איבער אזא ענין ווי די קעניג-
כע חתונה, ווען איך וואלט נישט האבען אין
זיך א שמועס, וואס איז פארגעקומען צווישען
זיך און א רוסישען יודען אין ארץ ישראל.

דער געשפרעך האט זיך ענטוויקעלט איבער
גר. פראנצ: וואס קומט פאר בשעת א קאר-
אציע אדער אנאנדער וויכטיגער פאסיורונג מיט
ער קעניגליכער פאמיליע פון ענגלאנד? איך האב
עס יודען פראסט און פשוט ענגעבען צו מע-
ן, איז אן מעהר ווי גראנדיעזער פארמאד קומט
שט פאר. ער האט מיר געטעגאלט, סייטשט
דאס מצליח און דער גיסט סאניג איז דער

נישטא קיין קאנפליקט

**צווישען די רעוויזיאניסטען און דעם קאמיטעט
פון די יידישע דעלעגאציעס**

אצט, האט די רעוויגאנטישע עקזעקוטיווע
צייטונגס מיטגעטייט צוליב אינאקארמאציע, דעם
לען טעקסט פון איהר מעמאראנדום די אנהיי-
בן פון קאמיטעט פון יודישע דעלעגאציעס,
מלכע האבען פון זייער זייט נישט ארויסגעקוקט
פון שווארע פארארענישען געגען דעם דאזיגען
אקטיוויזם.

עס איז דערצובר נישטא קיין שום גרונד
דור וועלכע עס איז קלאנגען וועגן עפעס א קאג
יקט צווישען די דאזיגע בירע קערפערשאפטען.
עלכע האלטען אויף צווישען זיך א שטענדיגען
פריינדשאפטליכען קאנטאקט.

פא ר.ז. (יט"א) אין צוזאמענהאנג מיט
ווייניג פרעסע-מאלדונגען וועגן א בלומרשטען
העכטיקט צווישן דעם קאמיטעט פון יודישע
לעאציס און דער רעוויזאניסטישער עקסע-
סיווע צוליב א מאמארנאדום וועגן דעם גור
פון יודן אין סאטמאר, וועלכע איז רע-
וויזאניסטן קאבען איבערגעגעבן דעם רע-
פערקער-בונד טיילט דאס פרעסע-ביורא
דעם רעוויזאניסטישן עקסעסיווע-קאמיטעט
פארן, אז געטויי דעם, "דזשענטלמאן
רימאן" צווישן רעוויזאניסטן און די
מיהרע פון דעם קאמיטעט פון יודישע דאט.

פון אױבער-ארץ.

ערמארדעט דעם שווער

וועלכער איז געווען די „געשפענסט פון כאני“

צוריקקערן וואוינען אז איינעם
דעם 20 אויגוסט איז קאלישעווסקי אריינגע-
לאפן צום איידעם, דאָרט גוט צוקאפּעט זיין
ווייב, און אז ער האָט זיך געוואָלט אַ נעהם סוף
אויף צו קאפּעטן און, ווי זיין שטיינער איז, א
הויב-סוף איינעם און אינדערלעבן צו די האָר -
האָט זיין קרבן, דער איידעם זינער, דערמילעט,
וואָס פאַר אַ סוף ער קאָן דאָ האָבן - און
אַ כאָפּ געטון אַ רעוואָלוציע פון וועלכען ער האָט
מיט 6 קילען אַוועקגעלייגט דעם שווער זינעם
אַ טויטען אויפן אָרט.
נעכטען איז פאַרעקומען קאפּעטעס פאַר-
צעט, און ער האָט געקומען אַ פּסק דין - 5 יאָר
טורמע.

בעדייטענדע רעדוקציע
פון אינסטאלאציע-אפצאהל פאר
מעלעמאנען

(2) לויט ווי עס אינפארמירט אונז די פער-
וואלטונג פון דער לאדזער „פאסט“ וועלכען מיטן
1 יאנואר 1935, מחוץ רעדוצירן דעם טעלע-
פאן-טאריף, געטיילט אויף 2 קאטעגאריעס (A) -
15 זלאטעס, און B - 22 זלאטעס) אויף איינע-
פיהרט ווערן געוויסע נייע רעפארמען.
די רעכענונגען פאַר איבערקאָנטינגענט-נע-
שפּרעכען וועלכען פון איינע אָן פּונדערנעשקעט
ווערן יעדען חורף, און נישט, ווי לעת עתה,
יעדען קווארטל.
פון 1 יאנואר וועלכען אויך רעדוצירט ווערן
די אינסטאלאציע-קאסטען, און געוויסע אינסטאַ-
לעציעס וועלכען אפילו אדורכגעהערט ווערן צו
וואָס דאָס וועט חל ויין אויף פּערזאָנען, וואָס האָ-
בען שוין אמאָל געהאַט אַ טעלעפאָן, און האָבען
שוין ביי זיך די דראַטען-אינריכטונג, וועלכע
מ'דאַרף אָנשליסען אים הויפט-קאַבלע.
עס וועלכען אויך רעדוצירט ווערן די חורף
אַפּצאהלען פאַר די צוגאַב-קאָנטאַקטען - ביז 50
גראַשען.

פערזענליכעס

אין נארוויקס שוהל אין ווארשא אין פאָר-
געקומען די התונה פון דעם מיליטערי-ראַבאָנער
פון לאדזער גארניזאָן, הרב דוד גאָלדשטיין מיט
דער טאכטער פון וואַשאַווער מורחסיסיען דאָ-
זאָר, ה' דינער.

מסדר קדושין האָט פּראָס. ד"ר מאיר בא-
לאבאן אין דער אסיסטענץ פון די רבנים וואָר-
שאַוויאָק און ראָנאָוויטקי - די לאדזער מיליטערי-
טאכט האָט רעפּרעזענטירט דער טאכט-קאָמנדאַנט,
פּולק. האַבערלינג, דער הויפט-מיליטערי-רעפּרע-
זענאָן - קאָמנד. מייזער, די וואַרשאַווער קהלה
האָבען רעפּרעזענטירט: פרעז. מאָזער, משולם קא-
מינער, לערנער, דעוויין.

עס זענען אָנגעקומען דעפּעשן צו. אַנד. פון
נעווערלאַ אַליינג-וויילטשינסקי, פון אַ ריי העכערע
אַפּיזירען פון היינז ד.אָ.ק. פון פרעזעס מינצבערג
פון סעקרעטאַר נאָרעל, הרב סעגאַל, פון די אַב-
טיילונגען פון בערעק יאָסעלעוויטש-לעניאָן אויף
דער פּראָווינץ.

די מיטגלידער פון לעניאָן האָבען געשיקט
אַ קינסטלעריש אומגעמיינלעך אַדרעס. רעדעס
האָבען געהאַלטען: פּולק. האַבערלינג, מאַיאָר ד"ר
פּרענקעל, אַדו. שאַטענשטיין, קאָמ. מייזער א. א.

Dr. Wołkowsky
האָט זיך איבערגעצויגט אויף
ציגער-גאס 11, טעל. 238-02
נעהמט אַן אין הויט-אין ווענערישע
קראַנקהייטען, מענער-שוועכע
נעהמט אַן פון 8-12 בייטאָג און פון 4-9 אָוונד.

די „ספּעציאַליסטעס“ פון קאלישעווסקי
געווען צו אָנכאַפּען זיין גענוער פאַר די האָר
און אַזאָ שלירער פון איהם אויף אַ שטח ווייט,
אַז יענעם פּלענען זיך „צעשיטען די ביינער אין
זעקל“...
צווישען קאלישעווסקי און זיין פּרוי העלע-
נא, פּלענען שטענדיג פאַרקומען סקאַנדאַלען,
מחמת זי פּלעגט איהם תמיד פאַרוואַרפּען, אַז ער
איז אַ סיכור און ער וויל פּערגוואַלטיגען זיין 16-
יאָהריגע טאכטער אירענאַ-לעקאַדיאַ...
קאלישעווסקי פלעגט ווידער פאַרוואַרפּען
זיין ווייב, אַז זי פּיהרט שלעכט די ווירטשאַפּט,
און נעמאכט איהר לעצטענס וויסטע סקאַנדאַלען,
הלמאי זי האָט התונה-געמאַכט איהר 16-יאָהריגע
טאכטער מיט קאפּעטען, בעת ער האָט זי געהאַ-
דעוועט פאַר זיך...
נאָך דער התונה האָט זיך קאפּעטעס אַריבער-
געצויגען מיט זיין יונג ווייב, אויף 11 לייטטאָפּד
17, בעת זינע שוויגער-עלטערען זענען געבליבען
וואוינען אויף דערזעלבער גאס נומער 19.
איינמאָל, אין אַ מיטען מיטוואָך, האָט ער
צוהרגעט זיין „זונת“, העלענאַן, און יענע איז
ענטלאָפּען וואוינען צו איהר טאכטער און איידעם.
דאָן האָט דער רוצח אָנגעהויבען צו מאַכען
ווייטען ביי זיין איידעם, און אַפּדערען, אַז דאָס
ווייב זינט זאָל איהם געבען 50 זלאטעס, און זיך

(2) אין לאדזער קרייז-געריכט איז נעכטען
פאַרגעקומען אַנאַאָנוועהנליך אינטערעסאַנטער
און כאַראַקטעריסטישער פּראָצעס, די סיבה פון
וועלכען עס איז געווען פאַלגענדע:
דעם 20 אויגוסט ה. י. איז אין פּאָליציי-
פּאַסטען אין כאָני געקומען צו לויפּען אַנאַאָ-
נעוועטער דער 23-יאָהריגער סטאַניסלאָו קא-
פּעטש (כאָני, 11 לייטטאָפּד 17) און דערקלערט,
אַז ער האָט אַקאַרשט מיט 6 מאַסען דערמאַרדעט
זיין שווער פאַרנאָציטעק קאלישעווסקי, קאפּעטעס
האָט דערביי געלעגט אַ רעוואָלוציע, און געבט-
טען, אַז מ'זאָל איהם אַרעסטירען.
אויף 11 לייטטאָפּד 17 - אין כאָני -
זענען הויכע דעלעגירט געוואָרען צעליכע פּאָלי-
ציאָנטען, וועלכע האָבען טאַקע פּעסענעשטעלט,
אַז קאלישעווסקי איז טאַקע דערמאַרדעט.
די פּאָליציי-אויטע אומפאַרשונג האָט פּעסע-
געשטעלט, אַז דער ערמאַרדעטער איז געווען אַנ-
אָנוועהנליך טעקער מענטש, און אַז אין כאָני
איז ער געקומען געווען אַלס געפּהערליכען צוואַנג-
טוריסט, וועלכען מען האָט געוואָסן מיט די צוגע-
מענישען „פּאַסטראַך כאָני“ און „קאלישאַק“...
די גאַנצע כאָניער בעפּעלקערונג האָט פאַר-
איהם מורא געהאַט, ווי פאַר פּייער, און אַז
מ'פּלעגט איהם דערזעהן פון דערווייטענס, פּלעגט
מען איהם אַפּטרעטען דעם וועג.

Bank Handlowy w Łodzi
Spółka Akcyjna
Kościuszki 15
przyjmuje za niewielką opłatą
na przechowanie kufry, walizy, kosze itp.
które lokuje w urządzonym według wymagań
nowoczesnej techniki SKARBCU.

אונטערהאַנדלונגען וועגען עקספארט פון הענטשהעס הייז אמעריקא

(אג) אין פּערגאַנגענעם יאָהר האָט אַ היגע-
מירמע אַרומגעשיקט אַ בעדייטענדען טראַנספּאָרט
הענטשהעס קיין אמעריקא. צוליב דעם, וואָס די
הענטשהעס האָבען אין אמעריקא געמוזט אַ נויטען
אַפּפּאַנג, זענען די טעג געקומען קיין לאָדז אַמע-
ריקאַנישע אימפּאָרטערען, וועלכע פיהרען איצט
מיט דער אויפצונדערמאָנטער פירמע אונטערהאַנד-
לונגען וועגען קויפּען אַ בעדייטענדער גרעסערען
פירמע אַרומגעשיקט אַ בעדייטענדען טראַנספּאָרט
הענטשהעס קיין אמעריקא. צוליב דעם, וואָס די
הענטשהעס האָבען אין אמעריקא געמוזט אַ נויטען
אַפּפּאַנג, זענען די טעג געקומען קיין לאָדז אַמע-
ריקאַנישע אימפּאָרטערען, וועלכע פיהרען איצט
מיט דער אויפצונדערמאָנטער פירמע אונטערהאַנד-
לונגען וועגען קויפּען אַ בעדייטענדער גרעסערען

זיך געהאַנגן אַ יודישער יונגערמאַן פון דער שטריק האט מען איהם אַרונטערגענומען אַ טויטען

(2) אויף דער גאס נאָד-לודקא 2 האָט זיך
נעכטען אָפּגעשפּילט אַ שרעקליכע טראַגעדיע.
דאָרט האָט אַ לענגערע צייט געוואוינט דער
26-יאָהריגער שמעון ווינקלענץ - אַנאַרבייט-
דאָנער.
זיינע אַלע בעמיהונגען צו געקומען אַ שטי-
קעל בעשעפּטיגונג האָבען נישט געבראַכט צו קיין
שום רעזולטאַט.

ער מאכט פראטישיה נעז אַ סודותפולער פערשוין בעפאלט ביינאכט דורכגייער אין צענטער-שטאט

(2) זייט עטליכע טעג גראַסירט אויף די
גאַסען פון צענטער-שטאט, ווי דיינע אויף זאָוועדי-
קא ביז גאַנסקא און פון אַלעיא 1 מאַי ביז
זשעקאמסקיענא עפּיס אַ געהיימישע פּערזאָנלעכע
וועלכער פּערשעפּעט אין די שפּעטע אָוונד-
שעהן די דורכגייער מיט דער פאַרענונג צו געבען
איהם אַ פּאַפּיראַס.
אַז מען זאָגט איהם אָפּ, גיט ער זיין קרבן
אַ מורא-דיגען קלאָפּ מיט זיין קאָפּ אין גאָ אַריין,
אזוי אַז יענער בעניסט זיך מיט בלוט און פאַלס
אַנדער אַ פּערזאָנלעכע צו דער ערד.
דאָן מאַכט דער געהיימישע פּערזאָנלעכער
נישט קיין שוהיות און צעפּלויסט.

מיטוואָך
28
כא
מסל'ה חצ'ה

נאוועמבער
וין-אויסגאַנג 7.18
וין-אויסגאַנג 3.30

ס'עס זיין! ס'עס זיכער זיין!
אַז מען זאָגט, אַז דאָס
**„בערד-שמערד-
טעאטער“**
סינסטלערישע מאַריאנעמקעס
וועט זיין.
וועט עס אָהן שום סאָק זיין,
און גאָר בקיוב אָנהויבען שפּילען אין
האפּע „אידעאל“
(פּעטריסאָווער 48)

רעגיסטראציע פון יאָר- גאַנג 1914

היינט, מיטוואָך, דעם 28 נאוועמבער דאָר-
פּען זיך שטעלען די פּאַבליקאציעס פון 1914,
וועלכע האָבען זיך צוליב וואַסער-נישט-אין סיבות
נישט געשטעלט צו די טערמינען און די מענער
אין די פּעטערע יאָהרגענג, וועלכע האָבען זיך לעת
עתה צו אַ צווייטער רעגיסטראציע (פון אַ פּאַבליקא-
רשימה) נאָך נישט געמאַכט און זענען נישט
אַריינגעטראָגען געוואָרען אין די פּאַבליקאציעס,
און וואוינען אויפן שטח פון אַלע פּאָליציי-
קאָמיסאַריאַטען.

ציגאַב-פאַבאַר

היינט מיטוואָך, ד. 28 ח.ה. וועט זיין טעטיג אַ
ציגאַב-פאַבאַר-קאָמיטע פאַר פ.א.א. לאָדז, 2, פּיעט-
ריקאָווער 165. עס דאַרפּען זיך אַהין שטעלען די
פּאַבליקאציעס פון יאָהר 1913 און פּעטערע, וועל-
כע האָבען נישט רעגולירט זייער מיליטערי-פּעסע-
און וואוינען אויפן שטח פון 12, 13, 14, 10, 7
און 6, 1 קאָמיסאַריאַטען און האָבען געקומען נאָ-
מענטליכע אויפפאַרענונגען פון שטאַט-סעקּרעטאַר-
טורע.

פערזאָנלעכע וועגען קויהלען- פרייען

אין הורט-און דעמילי-פּערסאָנען
(2) ווי מיר דערווייטען זיך איז נעכטען
צום וואַסער-קאָמיטע פאַר פ.א.א. לאָדז, 2, פּיעט-
ריקאָווער 165. עס דאַרפּען זיך אַהין שטעלען די
פּאַבליקאציעס פון יאָהר 1913 און פּעטערע, וועל-
כע האָבען נישט רעגולירט זייער מיליטערי-פּעסע-
און וואוינען אויפן שטח פון 12, 13, 14, 10, 7
און 6, 1 קאָמיסאַריאַטען און האָבען געקומען נאָ-
מענטליכע אויפפאַרענונגען פון שטאַט-סעקּרעטאַר-
טורע.

אפטייען

היינטיגע נאכט-דיושורען
(2) היינט ביינאכט דיושורען: מ. קאס-
פּערקעוויטש (זענערשער 54), י. מיטקעוויטש (קא-
פּעריקא 26), י. וונדערלעוויטש (פּיעטריקאָווער 25),
ס. באיאָרסקי און ו. שטאט (פּעטריקא 19), מ. ליי-
פּיעץ (פּיעטריקאָווער 193), דיכטער און לאָבאַדא
(11 לייטטאָפּד 86).

„אונטערווארפּעכז“

(2) אין לאָדז פון דער אפטייע 6
נעווערלאַ אַליינג-וויילטשינסקי, פון אַ ריי העכערע
אַפּיזירען פון היינז ד.אָ.ק. פון פרעזעס מינצבערג
פון סעקרעטאַר נאָרעל, הרב סעגאַל, פון די אַב-
טיילונגען פון בערעק יאָסעלעוויטש-לעניאָן אויף
דער פּראָווינץ.
די מיטגלידער פון לעניאָן האָבען געשיקט
אַ קינסטלעריש אומגעמיינלעך אַדרעס. רעדעס
האָבען געהאַלטען: פּולק. האַבערלינג, מאַיאָר ד"ר
פּרענקעל, אַדו. שאַטענשטיין, קאָמ. מייזער א. א.

GABINET KOSMETYCZNY
I. NAMIOTOWEJ
ul. Narutowicza 11 front, I piętro
przejm.: 10-3 i 5-8.
Masaż twarzy, maquillage,
trwałe przyciemnianie
brwi i rzęs, usuwanie
brodawek oraz zbędnego
owłosienia.
Porady bezpłatne.
Ceny przystępne.

פון לאדזער יודישען טורן אין פארט-פעראייז "בר-כבא"

דער לייענער, וועלכער איז לעצטנס געפונען געווארען ביים יודישען טורן אין פארט-פעראייז "בר-כבא" אויפן נאמען פון פערשטער בענעם פרעזענט ד"ר ל. פרייבאטקי ענטוויקעלט זיך זעהר גוט.

אויך דער לעצטער זיצונג פון דער קולטור סעקציע איז בעשלאסען געווארען צו עפענען ביים לייענער-זאל א ספעציעלע פאך ביבליאטעק אויפן געביט פון טורען און ספארט. ווייטער איז בעשלאסען געווארען איינצוארדנען סיסטעמאטיש פאר לערנען איבער ספארט און אלגעמיין נאציאנאלע טעמעס. בקרב וועלען אויך געעפנט ווערען פאר די מיטגלידער קורסען פאר העברעאיש.

דעם 5 דעצעמבער וועט אין ראמאטיש טשיי-פארקומען א תנועה טורן-פסעס מיטן אנטיל פון אלע סעקציעס.

Dr. L. Berman
med.
צעגענליאנא 15, טעל. 149-07
פעניעלי-טראם פאר מענער-שוועכט-פעהאנדלונג
און סעקסואלע בעראטונג.
נעמט אן פון 8-11 און פון 4-8 אונטער.
זונטאג פון 1-9 טעל. 149-07.

2 פרויען דערמארדעט אין 1 פערזאן שווער-פערזאנלעכע ווייל מ'האט איהם נישט געוואלט געבן קיין בראנפן בלוטיגע טראגעדיע אויף פיעטריקאווער 317

היינט וועלען די טויטע קערפערס פון ביידע דערמארדעטע פרויען געפאלענעס ווערען דורכ'ן ד"ר הורוויטש.

די לאגע פון הארמאטשן איז א שווערע, אבער נישט קיין געפערלעכע. מען האט איהם נעכטען נאך משהרעט, און ער האט געגעבן ברייטע דערקלערונגען וועגן דעם פערזאנלעכע פון דער גאנצער געשיכטע.

ס'וועט ווערן ווארטן אויף 13 קאמפאניסטן, וואו מען האט אים נישט געקענט משהרעט, ווייל ער האט אפגעקלייבט נישט געוואלט וואס מיט איהם טוט זיך, און וואס פאר א שרעקליכע זאך ער איז בעגאנגען.

שפעטער, נאכ'ן אויסניכטערן זיך און נאכ'ן משהרעטן האט מען איהם אפגעפיהרט אין דער סטראסע אויף קאפערניקא.

די אויספארשונג ווערט ווייטער געפיהרט.

די טראגעדיע האט געמאכט אין שטאט א שטארקען רושם.

גאנצער שטאט אויף זיך ביינען.

די קעלנערקע האט געקומען א קליי אין הארץ און איז אנדערגעפאלען א טויטע אויס'ן ארם. הארמאטש האט א קליי געטראפן אין דער ברוסט, און אויך ער איז אנדערגעפאלען א בע-וואוסטלאזער צו דער ערד.

ביינ'ן זיינען איז אויך דער נאם געווארען א גרויסע צוואנגענדיקייט.

עטליכע דרייטערע דורכגייער און פאלי-ציאנטען זענען אריין אין באר און סוף כל סוף ענטוואפענט דעם צוויילדעוועטען סלושעווסקי'ן.

עס איז אלערמירט געווארען פאנאטאזיע, וועלכע האט פראוויזאריש געהאנדעלט פאסע שילדן, און פאסענעשטעלט דעם טויט פון דער גושעקפיהרער.

מאיר הארמאטש'ן און די שילדן האט מען אפגעפיהרט אין קרייז-שפיטאל.

די שטערבליך-פערזאנלעכע שילדן איז צייע איבערגעבן זי צום בעס - געשטארבען.

(2) אויף פיעטריקאווער 317 האט זיך גע-טון קורץ פאר 12 מיטאג אפגעשפילט א בלוטיגע טראגעדיע, וואס האט קיין גלייכען נישט אין דער קרימינאליסטיק-געשיכטע פון אונזער שטאט.

אין דעם דאזיגען הויז געלייגט ויך דער באר פון א געוויסען ראזענבלאט, אין וועלכע עס איז נעכטען געקומען צוגיין דער 86-יעהריגער וועזנליכער סלושעווסקי (דער דאזיגער סלושעווסקי וואוינט אויף קראשעווסקיע 18 מיט א ווייב און 5 קינדער).

אריינגעגאנגען אין באר איז ער שוין שטארק אונטערן גלעזל, וואס עס איז געווען צו דערקענען פון ווין וועלכען זיך אויף די 86 און פון דעם טרייבער בליק.

ער איז, ווי געזאגט, אריין אין באר און געפאדערט, מ'זאל איהם דערקענען בראנפן. דער בארלעכעס פונ'ם באר האט איהם דער-קלעהרט, אז ער בעזיצט נישט קיין דערליבעניש אויף צו פערקויפן פאקאדאן. סלושעווסקי איז אבער צוגעשטאנען, אז מ'זאל איהם דווקא געבען בראנפן...

הכנות צו דער ערשטער שטאט-ראט-זיצונג

צו וועלען אריינגעטראגען ווערען פראטעסטען אין העכסטען אדמיניסטראטיווען טריבונאל

בען בעליינט פראטעסטען דעם 27 מאי, בעראטען זיך מיט יעדעס פאליטישע איבער דער פראגע וועגן עווענטועלען איבערשיקען זייערע אפגעלאזטע אין העכסטן אדמיניסטראטיווען טריבונאל.

דאס עווענטועלע שיקען די אפגעלאזטע אין העכסטען טריבונאל וועט אבער נישט אפגעהאלטען דעם פראצעס פון דער שטאט-ראט-קאנסטיטואציע.

(א) מידע האט לעצטנס געוויינט אין ווארשא דער יאזעווארד'ס האקס-נאחאק, וועל-כער איז געפארען אהין אין שייכות מיט די אנערקענטע וואהל-פראטעסטען. נעכטען איז אהין אויך ארויסגעפארען דער קאמיטאר פון דער לאדזער שטאט-פערזאנלעכע, איגנא, וואזעוואדזקי, וועלכער האט דאס אויך אפגעהאלטען א קאנסע-רענץ אין אינער-מיניסטעריום.

דערמארדעטע דעם שטאט איז אריינגעלא-פן פון דער קיר די קענין פאסע שילדן (פון פא-לירניא 13; 45 יאהר אלט). אז זי האט דער-זעהן דעם משוגענעם פנים פונ'ם שייכר, האט זי אנגעהויבען צו מאכען געוואלדען. דאן האט ס'ו-שעווסקי אויך איהר געשאקען, די קליי האט איהר אריינגעטראפן אין דער ברוסט אריין, און זי איז אנדערגעפאלען צו דער ערד בעזינסענדיג זיך מיט פליט.

רעפערענטאנץ-טעאטער "ראמאטיש" 27 צינער-נאם 27, טעל. 112-25.

נאמסשפילען פונ'ם יודיש-דייטשען שוויטפילער און קרוטיסער פון בערלינער שטאט-טעאטער און לעסינג-טעאטער

קורט קאטש גרויסע הנחה - פארשטעלונג אלע קומען בעוואונדערן צום לעצטען מאל, די פערשטיגע פארשטעלונג פון א. צו י. ג. סערזשאנט גרישא

מארגען, דאנערשטאג, 9.30 א.א. אלע פילעס אין פארמער נאר 1 זל. פאליטישע דאס לעצטען מאל און דעם סעזאן, דער גלויבט שטאנען, ערשטע שטאט-פארשטעלונג.

די דאזיגע פארשטעלונג בעקומט איצט א בעוואונדערן אינסערעס, נאכדעם ווי די וועלט-פרעסע האט פערשפרייט די סנסאציע, ידיעה, אז פרייליך דאקטאר (שנאג מאריש לעסער), דייטשלאנדס געזאנצט שפאנין, וועלכע איז אויך פערזענלעך געווארען פון היטלערן אליין, איז געווען א יודישע טאכטער.

DR. H. LUBICZ DED.

פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקע.

צעגענליאנא 7 (5 יאהר 43), טעל. 141-32
עמפאנגענע שעה'ן 8-10, 12-2, און 5-8 אונטער.

אין דעם טאקענט איז אריינגעלאפן אין באר דער האלד-בערסטער פון לעאנארד-סלאן, דער 84-יעהריגער מאיר הארמאטש (קרוטשא 6) וועלכער האט זיך געפרובט צו ענטוואפענען דעם מערדער, איהם צוהילף אין גלייך געקומען די 24-יעהריגע קעלנערקע אירענא גושעקפיהרער, וועל-כער ראווענבלאט האט ערשט עהערנעכטען געדוי-גען, און וועלכע האט נעכטען דעם ערשטען טאג געצארגייט.

סלושעווסקי האט אפגעשטופט פון זיך האר-מאטש'ן און די קעלנערקע, און זיך גענומען נאכ-געקאנט צו מארקוס, אז די דאזיגע דאמע האט נישט קיין שייכות צו דעם פערברעכען גופא באר זי ווייט דערשפן, זי וויל דאס אויסגעבען די געלד-געמיינט פאר איהר גונסטען און דערפאר שטעלט זי א בעדינג פון אויסזאגען דעם סוף גרשט ווען זי וועט פון איהר עפעס וויסען וועגען דער דאזיגער פרוי ריבין אויס לאנדאן.

— צי האט די פאליציי נישט גענוג מיטלען צו צווינגען אימיצען אויסזאגען א פערברעכען און שום תנאים אין בערינגונגען, ס'קען דאן מיר קיי-נער נישט צווינגען, אז איהר זאל רעדען וועגען מינע אימיטאטע בערינגונגען אין דער צייט ווען איהר ווער אין גאנצישע בעשולדיגע.

— דאס איז אמת, איהר דאריפן דאס טון אלטובא דעם ענין גופא.

— איך וועל בשום אופן וועגען דעם דאזיגען ענין נישט רעדען.

בישט — די דאמע האט אנגעקוקט בראווארסקי, אזוי ווי דער הימלע וואלט זיך פאר איהר פלוצלונג געעפענט. — וואס? איהר שמען מארקוס ווייטע נישט ווען? דאס איז די פרוי שוין איהר ריבין און איהר האט נישט קיין שייכות צו דעם גאנצען ענין? און דאס ווילט איהר מיר דערצעהלען?

— יא, דאס דערצעהלען איהר איהר, פשוט דער פאר, וויל אויך בין נישט שמען מארקוס, נאר ס'וואס ביטלאוו בראווארסקי, קאמיטאר פון דער געהייס-פאליציי.

דערביי האט דער קאמיטאר איהר געוויזען ווי צייכען אין לאץ פון דער מארינארקע.

די דאמע איז בלאס געווארען.

— אלוא פראוואקאציע?

— דאס ווארט קען מען בלויז אונז נישט אן וועגען, מיר זענען די אינסטיטוציע, וועלכע ס'וואלט, כדי צו ענטדעקען די פערברעכענס, וועלען ווערן אפגעטוהן אין לאנד, מיר זענען דערצו בע-רופען, אז מיר זאלען היטען און בעשיגען די ביי-זער פון אונזער לאנד און די שטילען זוכען מיר.

— אלוא וואס פערלאנגט איהר פון מיר?

— איך פערלאנג, אז איהר זאלט אונז זאגן ווער ס'האט אדירכגעפיהרט די קעניגליכע רעוויזיע פון שמען מארקוס, וואו ס'געפינען זיך די דאזיגע מער-שען אוי וואו ס'געפינען זיך די גרויסע סומע געלד וואס מ'האט ביי מארקוס'ן צוגענומען.

— דאס קען איהר גוטויליג בשום אופן נישט טון.

— איצט בין איהר אין דער ראל פון צאפאציע-לען פאליציי-בעקאמער און איהר קען דא איהר ווע-זעמלאנסקא נישט פיהרען קיין אויספארשונג, איהר וועט מיטגעהען מיט מיר אין אויספארשונג-אמט.

— איהר וועל נישט געהען.

— אויב איהר ווילט, אז ס'זאל נישט קומען דא צו קיין אוואנטורע זאלט איהר מיט מיר געהען.

— איהר וועל נישט געהען.

(פארשטעלונג קומט)

אימיציאנס געוועלשאפט, אבער ס'זאל ווער קומען צו איהר, דאס אלץ האט באהן אין דער פאליציי צו-געגעבען פיל געהימנישטע און גערייגקייט.

אויף צומארגענס איז בראווארסקי אונזען אין דער בעשטימטער שעה אין דער זשעמינסקא, כדי זיך צו טרעפען מיט דער דאמע.

ער האט זיך מיט איהר זעהר העפליך בערייט, זי האבען עטליכע מינוט זיך געמאכט צעגענויטיגע קאמפלימענטען און דאן איז די דאמע צוגעטרעטען צום ענין גופא.

— אלוא, מארקוס, איהר זענט שוין רוחני, איהר זענט שוין נישט מעהר דעקעוויטירט, מ'וועט שוין קענען מיט איהר רעדען ווי א פערזענליכער מענטש צו א פערזענליכען מענטשען?

— יא, איהר בין שוין פולשטענדיג רוחני.

— איב אזוי וועלען מיר צוטרעטען צום ענין, איהר האב איהר שוין געזאגט, אז איהר קען די גאנצע געשיכטע פון דער רעוויזיע ביי איהר און פון צוגעבן-מענעס געלד, איהר וועט איהר געלד צוויקבעקומען אבער מיט א בעדינג.

— וואס איז דער בעדינג?

— אז קודם כל וועט איהר דערווייל נישט געהען אין דער פאליציי און צווייטענס...

— וואס צווייטענס, אז איהר וועט מיט מיר רעדען וועגען דעם ענין פון פרוי ריבין אויס לאנדאן.

— וואס דארפט איהר וועגען דעם צווייטען וויסען?

— איהר מוז איהר זאגען, אז איהר טרעט ארויס, דא טאקע אין איהר צאמען און אלץ וואס איהר וועל איהר פערזען דארפט איהר בעשייטען, אזוי ווי זי וועלט איהר וועגען דעם געפרעגט.

— אז וואס זאלען מיר שפילען קאמעדיעס, האט בראווארסקי פלוצלונג א זאך געזאגט, איהר קען איהר גארנישט זאגען וועגען דער פרוי ריבין, ווילט איהר הייס נישט ווער דאס פאר, ווילט איהר האב זי נאך קיי-נען נישט געוועזען פאר מינע איהר, ווילט איהר בין באהן קיינמאל אין לאנדאן נישט געווען און איהר זאגט צו דער גאנצער געשיכטע קיין שום שייכות?

ר. איזראעל דער בערזען-סוחר

אין פערשטע, אז דא שפילט די הויפט-ראל עפעס א ליבעס-געשיכטע און אין אמהען קענען מיר איהר נישט צווינגען, אז איהר זאלט אונז וועגען דעם דערצעהלען, פאר אונז וואלט דאס אבער געווען זעהר וויכטיג, אויב איהר וועט בלייבען ביי איהר בעשלוס, וועלען מיר נישט האבען קיין אנדער-עצה ווי צו פעהאלטען די דאזיגע געהימנישטעליכע דאמע און זי אזוי לאנג האלטען ביז זי וועט פאר-אונז אויסזאגען אלץ וואס מיר דארפען וויסען.

— טוט מיט איהר וואס איהר ווילט איהר וועל וועגען דעם נישט רעדען, איהר וועל וועגען דעם נישט דערצעהלען, איהר קען נישט, איהר קען נישט מעהר מיט דעם ענין האבען צו טון, גלויבט מיר, די פא-ליציי וואלט מיר געדארפט שיען ווען זי וואלט גע-וואוסט וועגען וואס דא האנדעלט זיך.

— ליידיג, ווייסען מיר דאס נישט און מיר קע-נען נישט זיך, און איהר נישט איהר העלפען.

די פאליציי האט נישט געוואונגען מארקוס'ן, אז ער זאל וועגען עפעס זאגען, דאגאנצן איז געווא-רען בעשלאסן צו צווינגען די געהימנישטעליכע דאמע אלץ אויסצוזאגען, פון דעם מענטשען, וועלכער האט געהאט די אויסטאגע באכערגענען און אויפ'ן אגא-צו האלטען די דאמע זענען כסדר אנגעקומען רא-פארטען, אז זי איז גלייך פון דער זשעמינסקא אר-וועק איז גראנד-האטעל און פון דאס איז זי מעהר נישט פאריסגעבאנען, זי איז די גאנצע צייט געוועזען ביי זיך אין צימער, אויב איהר נישט פאסע-געשעלט געווארען. — די דאמע זאל זיין אין

בריה איז רעדאקציע

חשוב'ע רעדאקציע!

מיר בעטן איין לעצטע האפט צו מערסטענס-ליכען אין אייער חשוב'ער צייטונג פאלגענדע מעסטערעלונג, פאר וועלכע מיר דאנקן איין פאראן: אין אייער בעריכט וועגן דער לעצטער ראט-ויזונג ביים צענטראלען יודישען האנדלערקער און קליינאידעס-טרייעלער מערבאנד, פילדוסקי-קעגן 69 געמינט זיך א זאך אין וועלכען עס ווערט געזאגט, אז דער פרעזענט פון ראט האט בעט ווין דערע בעליידיגט די פארשטעלער פון פרויער-צדק וואס האט ארויסגערויפן א שטורם צווישן די פערזאנלעכע.

די דאזיגע ווערטער שטימען נישט מיט דער וויקליכקייט: אמת אין, אז דער פרויער-ה' האט אויך אנטאקטשען אופן געשטערט דעם פארויער צו פיהרן די ויזונג און דער פארויער האט איהם געמוזט מאכען א פארווארף. קיין "שטורם" געגן פארויערענדען האבען ווילע ווערטער נישט ארויסגערויפן. מיט דרך ארץ וויצע-פרעזענט פון ראט: מ. קארנבלום

רעסמאראן-דאנסין
"TABARIN"
 20 נארמאליש-נאם 20
 ערעפונג פון ווינטער-סעזאן
 אין נעמענדיקען ברויזע וואך
 אנטאקטשען איבער אנטאקטשען!
 צום ערשטן מאל 12
 און לאדן Music-Hall סענזאציעס
 מיט דעם וועלט-בעריכטען וועגלעך
ADANOS
 איין דער
 ניי-אנגלאנדישער דושע-אקטעסער
The 7 Weinroth-Band
 "FIVE"
 יעדען טאג
 פון 5 ביז 8
 ווענער-פארגאס פון 10 ביז פרייה.
 ערשטקלעכע קול! - - - ביליגע פרייזען!

פון דער לאדער בערזע

באנק פאלסקי	-	-	93.50
3 פראצענטגע בורזאולאנע	-	-	45.00
דאזערובאק	-	-	58.10
סטאביליזאציע (אמ.)	-	-	67.75
ווארשאווער ס.ב. 1934	-	-	59.00
דאדער	-	-	51.25
ענגלישער פונט	-	-	26.48
דאזער אפיצ.	5.30	נישט אפיצ.	5.27
גאלד-דאזער	-	-	8.92
גאלד-רובל	-	-	4.60
דייטשער מארק	-	-	1.87

ראדיא-פראגראם

מיטוואך, ד. 28 נאוועמבער 1934

6.45 פרייהארגען-אוידיאציע, 6.48 פליסען, 6.52 גימנאסטיק, 7.07 פליסען, 7.15 יידעוה, 7.25 פליסען, 7.50 רעקלאמע-קאנצערט, 11.57 צייט-סיגנאל, 12.03 יידעוה, 12.05 פרעסע, 12.10 קאנצערט, 1 יידעוה, 1.05 פליסען, 3.30 אקס-פארט, 3.35 בערזע, 4 קאנצערט, 4.45 אקס-פארט, 5 פאר קונדער, 5 פאלקס-מוזיק, 5.25 קעסטעל פאר פרויען, 5.35 לידער, 6.10 רעפער-בער פאר ספארטלער, 6 פליסען, 6.10 רעפער-טאנער פון די טעאטערן, 6.15 פירער-קאנצערט, 6.45 רעפערט, 7 לידער, 7.20 שמועסען, 7.50 ספארט, 8 מוזיק, 8.45 יידעוה, 9 שפאליקאנצערט, 9.30 פליסען, 9.40 קאנצערט פון דאנ'ס כאר, 10 רעקלאמע-קאנצערט, 10.15 טאנען מוזיק, 11 יידעוה, קאמפאזיציעס, 11.05 טאנען-מוזיק.

Dr. med.
B. Robinson
 אינערליכע און קינדער-קראנקהייטער
 Piotrkowska 10, tel. 131-86
 נעמט אן פון 2-4 נאכט, און פון 9-6 טאג.

Dr. REICHER
 פאלדניאווא 28, טעל. 201-93
 ספעציאליסט
 פאר מענער-שוועלע-בעהאנדלונג
 סעקסועלע בערזונגען און פסיכא-אנאליזען
 נאכט אן פון 8-11 און פון 5-8 ווענער

Dr. med.
P. KOTOK
 אינערליכע קראנקהייטער
 ŻEROMSKIEGO 44, telef. 114-25
 נעמט אן פון 5 ביז 7 נאכטמארג.
 נעמט אן אין דער לעצטע שטונדע בוששטינער 19
 סעגליך פון 4-5 נאכט.

די חנוכה-פיערונג איז דער סינאגאגע

צום צווייטן מאל, וויס די סינאגאגע-עק-ויסירט ווערט דאס ערשטע חנוכה-ליכטל גע-פליצט מיט גרויס פאררוד, אויסער די טראדיציע-זעלע געזאגנען, ווערט צוגעגעבן א קאנצערט-טייל פון די שטעטע סינאגאגעלע געזאגנען. דער ניואנגע-קאנטאר אין כאר, גרייטען צו דעם פראגראם מיט'ן גאנצען פלייס. דער קאנטאר און דער פערשטערקער כאר, וועט זינגען אונטער דער פערלייטונג פון סוס-הארמאניע.

ניי-ארץ-ישראל

א גרויסער פילם פון ארץ-ישראל-ליגן לעבען

קיין לאדן איז געקומען ד"ר יאטעל, וועל-כער האט מיטגעבראכט ווין גרויסען פילם, וועלכער ער אליין האט אויסגעפירט אין ארץ-ישראל. ד"ר יאטעל האט דעם פילם געמאכט אויך ווין אייגענער אחריות און קאסטען און דער מיט-הילף פון וועלכער ס'איז ארגאניזאציע, אזוי אז ער האט געהאט די מעגליכקייט דורך דעם פילם צו געבען אנטאקטשען און געזען אנטאקטשען פון אייגענען פליסענדן לעבען אין ארץ-ישראל. נעמען איז דער פילם דעמאנסטירט גע-ווארען אין דער פילם-פאלעסטינער האנדעלס-קאמערס פאר א גרופע וועגלעכעס און האט געמאכט א שטארקען איינדרוק. הונד דר. יאטעל האט דאס היינט-געוויכט געלעבט אויך דער ווירט-שפאליקער צענטראלונג פון ארץ-ישראל, האט ער מונדעסטוועגען בעוויזן צו געבען דורך ווין פילם א חרליכע אנטאקטשען פון גאנצען לעבען אין ארץ-ישראל, דורך די צוויי שעה, וואס מען קוקט אויך דעם דאזיגען פילם בעקומט מען דעם איי-דרוק פון א שטענדיקע עקספארטציע אין ארץ-ישראל, וואו מ'בעקענט זיך מיט דעם גאנצען לעבען און צענטראלונג פון נייס ארץ-ישראל.

Dr. Z. Henrykowski
 ספעציאל-ארגאן פאר ווענערעס
 הויט-קראנקהייטען און מענער-שוועלע
 האט זיך איבערגעצויגען אויף
 פיעטריקאווער 86
 טעל. 148-63
 נעמט אן פון 8-11 און פון 6-9 ווענער.
 פאר פרויען א ספעציעלער חרשע וואל.
 פאר אונטערמיטלעך קעמפאניע-פרייזען.

טראמוואי-פילעטען אין וואגאז-לי-הוק

דאס ניי-ארץ-ישראל, וואגאז-לי-הוק" טיילט מיט, אז זי איז שוין צוגעטרעטען צו אנטאקטשען טראמ-וואי-פילעטען אויפ'ן חודש דעצעמבער. דעריבער ווערען די פאראנטווערטליכע געבן-טען זיך וואס פרייער אויסצוקליפען די טראמוואי-פילעטען, כדי אויסצומיידען און די לעצטע טעג דעם געדראנג. די ניי-ארץ-ישראל קאן מען בעקומען פערזאנלעך-דיג די פילעטען פון נאנטעמבער. טראמוואי-פילעטען ווערען צווייטגעגעבן טעג-ליך פון 9 פרייה ביז 8 ווענער און איבעריס.

הינסטלער פון 7 מלכות בעמיליגען זיך אין דער אויסשטע-לונג פון פלאסטישער קונסט

אין דער קונסט-אקאלעריע (שענקע-פארשטע-פארק) איז געעפנט געווארען א'אויסשטעלונג פון פלאס-טישע קונסט. ס'ווערען אויסגעשטעלט ארבייטען פון די טאלאנטירטסטע הינסטלער פון טשעכיען, פראנק-רייך, איטאליע, גרויס בריטאניע, פוילען, אונגארן און רומעניע. די אויסשטעלונג איז אפגע-טעגליך פון 11 ביז 8 ווענער.

דאס יודענטום און די שלום-אידע

היינט ארעפערט אין וווא-דייט, מיטוואך, 9 ווענער קומט פאר אין לא-קאל פון "ווא" (שינקע-וועגשטא 26) א "גלעזעל-טיי", געה וועלכען ד"ר באטיג וואס האלטען א רעפערענץ אדעס: דאס יודענטום אין די שלום-אידע.

צום האנצערט פון אנטאש וואסערמא

מארגען דאנערשטאג דעם 29 ד. ה. טרעט אויף מיט איין אייביגען קאנצערט דער פאנאמען-פאניסט-קאמפאזיטאר, דער 7 יעהוידער קאנטאש וואסערמאן אין זאל פילדארמאניע. דער קאנצערט האט ארויסגערויפן א גרויסע פערזאנלעכע צייטונג אין אונזער שטאט.

פון די פוירישע טעאטערס
 שטאמיש-טעאטער. ססאלא:
 היינט מיטוואך ווערט געגעבען די פרייליכע קאמעדיע, "ליבע און ווערער".
 טעאטער פאפולארני: אנדאדא 18:
 היינט 8.15 ווענער ווערט געגעבען די פרעמיערע, דאס נישט געקושטע ווייב.

שינס-הארט קיין פאלעסטינע

די היינטיגע אפטיילונג פון "וואגאז-לי-הוק" טיילט מיט, אז זי פארקויפט שינס-קארטען קיין פאלע-סטינע צו גאנצעלע פרויען אויף אלע שינס-ליינעס. גלייכצייטיג ווערט מיטגעטיילט, אז עס איז געשאפען געווארען א נייע שינס-ליינע קיין פאלע-סטינע דורך, קאנסטאנצי-פאלעסטינע-מאריטימ-ליינע. די שינסען פון דער דאזיגער ליינע געהען אפ-געווערן יעדען פרייטאג. די גאנצע מאנשאפט צוזאמען מיט'ן קאפיטאן-וועגן ווערען אין די שינס פאקארט מיט'ן יודיש-געצאנאלען הייט-בלאזען פאקארט. דער "וואגאז-לי-הוק" ערלויבט אויך אלע פארמאליטעטען, וואס זענען פארבאטען מיט'ן בער-לעמען אויסלענדישע פאסער קיין פאלעסטינע, אויך טהריסטישע וויזעס נאכ'ן בעלייגען 1.800 ול קויזיע. די בילדע איז טעטיג פון 9 פרייה ביז 8 ווענער און איבעריס אויף פיעטריקאווער גאס 64, טעל. 170-77.

בעשטראפט א'אויסשטעלונג

(א) דער אייבאקסענט פון הענריק קראפארינציעס-מאנאפאקטור-געשעפט (וואלדארסקא 12) אקסאר-לייגענעלעך האט געשטען בעקומען א פסק פון געריכט 10 חדשים צו ווערן - פארן גישט אפגע-בען 1,000 וואלעס אייבאקסירט געלד.

הלאנג-הינא
"MIRAZ"
 11 ריכטאפאר (קאנסטאנט) 16
 היינט און פאלג. טעג!
 פרעכטיגע טענסאציעלע זיסען-דראמע
 פון פארויער אפאשען א. נ.
"אויף דער גאס"
 אין די הויפט-ראלען:
Włodz. Sokołow
i Mandeline Ozeray
 אויסערן-פארגאס:
 סלאנג-צוגאבע פון פאראמאנא
 PAT און
 פרייזען פון די פלעצער 54 און 85-גר.

איז משוגע-ערים-הויז "וועמאלע"

(א בעזור)

וואס טויג דיר א ניי קלייד?
 כ'שעה זיך אזוי צורום צו גיין.
 וואס שעהמסט זיך צופעס?
 די וועסטע דאך, מען איז מיר געקומען
 "שליסן"...

זי שעהמט זיך, פריידעל, און וואלט זי זיך נישט געשעהמט, וואלט זי אפשר דערזעהלט, וואס זאג, אלי פארעך" טום מיט נאטורע, היימלאזע, און שוואכע מיידלעך, שעהמט זי זיך - איז זי אין משוגע-הויז, ארבייט זי אין דער קיך, איז נישט אזוי פרעהליך, אויס האפערדיג, ווי דאבע, אבער
 זי קען קאכען, זי קען זיך איהר ברויט פערדינען, וואלט זי זיך נישט געשעהמט, וואלט זי געזאגט אויף א שטעל... איבריגעס, איז איהר א שטאד די שוועסטער... די שוועסטער האט זי אזוי ליב און ווען זי וואלט אוועקגעזאגט, וואלט זי שוועסטער זיכער משוגע געווארען..."

ביים אריינקום אין לאנגען, מינסטערליכען קארידאר, הענגט אויף דעם ליכטיגסטען פונקט א שווארצע טאפער, וועלכע גיט מיט וויסען קרייז א טרויעריגען בעריכט: "דער קראנקענסטאנד: 28 פרויען און 30 מענער, צוזאמען 58 מאן". 58 אומגליקליכע, יעדער מיט זיין ספעציפישען מאניער, יעדער מיט זיין טרויעריגער פערזאנלעכקייט, יעדער אנטרערט מיט, יעדער איינער, א'אנדער-רע צרה, די שוועסטער אלייט, בארד וועט זיין מיטאג, די קראנקע מוזען עסען, אויסהאלטען טאג מען זי נישט און עס איז נאך געבליבען צו בעוואכען דעם מענער-אפטייל, געהען מיר ארויס פון די ווייבער בעגלייט פון געלעכטערס, זיידע-רייען, לידער און געוויין און אין לעגליכען, פלי-סטערען קארידאר, טרעפן מיר אן אויף די הריי אומגליקליכע, אפאטישע - דריי צווייגעלאגענע קעס, אפאטישע, אומבעוועגליכע אויגען און, פסט, פסט פערשנירעלטע לייפען...

וואס טויג דיר א ניי קלייד?
 כ'שעה זיך אזוי צורום צו גיין.
 וואס שעהמסט זיך צופעס?
 די וועסטע דאך, מען איז מיר געקומען
 "שליסן"...

זי שעהמט זיך, פריידעל, און וואלט זי זיך נישט געשעהמט, וואלט זי אפשר דערזעהלט, וואס זאג, אלי פארעך" טום מיט נאטורע, היימלאזע, און שוואכע מיידלעך, שעהמט זי זיך - איז זי אין משוגע-הויז, ארבייט זי אין דער קיך, איז נישט אזוי פרעהליך, אויס האפערדיג, ווי דאבע, אבער
 זי קען קאכען, זי קען זיך איהר ברויט פערדינען, וואלט זי זיך נישט געשעהמט, וואלט זי געזאגט אויף א שטעל... איבריגעס, איז איהר א שטאד די שוועסטער... די שוועסטער האט זי אזוי ליב און ווען זי וואלט אוועקגעזאגט, וואלט זי שוועסטער זיכער משוגע געווארען..."

ביים אריינקום אין לאנגען, מינסטערליכען קארידאר, הענגט אויף דעם ליכטיגסטען פונקט א שווארצע טאפער, וועלכע גיט מיט וויסען קרייז א טרויעריגען בעריכט: "דער קראנקענסטאנד: 28 פרויען און 30 מענער, צוזאמען 58 מאן". 58 אומגליקליכע, יעדער מיט זיין ספעציפישען מאניער, יעדער מיט זיין טרויעריגער פערזאנלעכקייט, יעדער אנטרערט מיט, יעדער איינער, א'אנדער-רע צרה, די שוועסטער אלייט, בארד וועט זיין מיטאג, די קראנקע מוזען עסען, אויסהאלטען טאג מען זי נישט און עס איז נאך געבליבען צו בעוואכען דעם מענער-אפטייל, געהען מיר ארויס פון די ווייבער בעגלייט פון געלעכטערס, זיידע-רייען, לידער און געוויין און אין לעגליכען, פלי-סטערען קארידאר, טרעפן מיר אן אויף די הריי אומגליקליכע, אפאטישע - דריי צווייגעלאגענע קעס, אפאטישע, אומבעוועגליכע אויגען און, פסט, פסט פערשנירעלטע לייפען...

פרייד און שטעמערדיגקייט

אויב וויינט גיטעל און איז בעזארגט וועגען דעם גורל פון איהר זייוועל: וועט ער יא, אדער נישט קומען, וויינט שוין דערפאר נישט דאבע. דאבע האט זיך ביי מיר אייביג אירענטירט-צירט מיט קארפולענטקייט, רויטקייט און געזונד-קייט. די דאבע פון וועסאלע איז טאקע אזא: א הויכע, קארפולענטע, געזונדע, רויטע און פלישיגע מויד - א מויד ווי א צימעס, מעהר נישט, זי האט א מיהלעכע איין קאפ... ווי זי אליין זעהט: זי האט קאנען מערבירט און פערזאנלעך דאס מיהלעכע אוועקשטעלען און אזוי האלט זי עס אין איין וואקס, א חוק דעם איז דאבע א פריילע-כע מויד. זי בעקענעט אונז מיט א האנד-פאשטש-ריי, זי צעלעכט און פרויען און פרויען און ווייטע צייען. זי איז רעהיג וועגען גורל פון איהר פיינלעך - איהר פיינלעך וועט זיכער צוריקקומען. פארוואס זאל ער נישט קומען, אז ער האט איהר געלד גאנצע פירנהנדערט גילדען! פארוואס זאל ער נישט קומען, אז זי האט איהם, ערשט געכט" א פאר שטיוועל פאר צווייאונדציג זאטעס געקופט... א'אבראגניעל, א פונק-נייע האט זי איהם אויך געקויפט, זי געדענקט נאך נישט ביי וועמען, נאך ערגיץ אויף דער גאנצער-מאסא, זיכער - יא, איהר פיינלעך וועט קומען ווער איז פיינלעך - דאבע צערויטעלט זיך, איהר חתן... יאהרען געגאנגען מיט איהם, מיט דעם געמיינעם קעג-הינג, דאס בלוט פון די ביינער איהר אויסגעזאגט, פיינלעך, אבער... ער וועט קומען - גאנצענע הענד האט ער, דער פיינלעך, א פיינער זוכט איהם... עס האבען איהר די קאלעזשאנסטע טאקי בארד, געווארצנט: לאזן דיך נישט אריין מיט איהם, ער האט שוין א סך מידען אזויפרינאך חתונה געמאכט... דער פיינלעך, אבער זי וויינט דאך דאבע, זי קען דאך איהם... ער האט דאך איהר אליין געזאגט, אז... ער האט

(*) מיט א'אויסשטעלונג פון דער יודישער לאנד-קענטאש-געזעלשאפט.

